

Ters Yüz Sınıf Nedir? Nasıl Uygulanır, İşe Yarar mı?

Ters yüz sınıf nedir? Tanımı, dayandığı kuramlar, nasıl uygulandığı, meta-analizlerin bulguları, Türkiye'deki araştırmalar ve modele yöneltilen eleştiriler.

Eğitim Teknolojileri

Ters Yüz Sınıf Nedir? Nasıl Uygulanır, İşe Yarar mı?

bote.web.tr

BELGE BİLGİLERİ

Belge kodu	BT-062
Yazı no	62
Sürüm	1.0
Sürüm tarihi	28 Eylül 2026
İçerik izi	4F23 8B0F 78F3
Yayımlayan	bote.web.tr

GÜNCELLİK KONTROLÜ

Bu belgeyi kullanmadan veya paylaşmadan önce güncelliğinden emin olunuz. QR kodu okutun ya da adrese girin: elinizdeki sürümün güncel olup olmadığını ve sonradan düzeltilen bir hata bulunup bulunmadığını gösterir.

bote.web.tr/d/bt-062/1-0

Hatalar düzeltildikçe yeni sürüm yayımlanır; bütün değişiklikler sitede sürüm geçmişiinde listelenir.

Bu belge tamamen ücretsizdir. Size satmaya çalışanlara itibar etmeyiniz.

Güncelliği kontrol et

İÇİNDEKİLER

1. Ters yüz sınıf nedir?	8. Öğretmenler için öneriler
2. Ters yüz sınıf nereden çıktı?	9. Sonuç
3. Ters yüz sınıf hangi kuramlara dayanır?	10. Özet
4. Ters yüz sınıf nasıl uygulanır?	11. Sık sorulan sorular
5. Araştırmalar ne söylüyor?	12. Kaynaklar
6. Türkiye'de ters yüz sınıf araştırmaları	13. Atıf
7. Eleştiriler ve sınırlılıklar	

Geleneksel bir derste öğretmen konuyu sınıfta anlatır, öğrenci alıştırmaları evde yapar. Ters yüz sınıf bu sırayı değiştirir: anlatım eve, alıştırmaya sınıfa taşınır. Fikir basit ve çekici; son yıllarda üniversitelerden ortaokullara kadar çok sayıda öğretmen bu modeli dener. Peki gerçekten işe yarıyor mu, ve nasıl uygulanınca işe yarıyor? Bu yazı ters yüz sınıfın ne olduğunu, hangi kuramlara dayandığını, nasıl uygulandığını, meta-analizlerin ne bulduğunu ve modele yöneltilen eleştirileri anlatıyor. Modelin dayandığı daha geniş çerçeveye için [Eğitim teknolojisi nedir?](#) yazısına bakabilirsiniz.

Ters yüz sınıf nedir?

Ters yüz sınıfta öğrenciler öğretim materyalini dersten önce inceler, derste ise bu materyali uygular.^[1] Abeysekera ve Dawson'ın genel tanımıyla ters yüz yaklaşımlar, geleneksel aktarımcı anlatımı kaldırıp yerine sınıf içinde yapılan etkin görevleri ve ders öncesi ya da sonrası çalışmayı koyar.^[2]

Türkçe alan yazında model şöyle tarif edilir: öğrenciler bilgi edinme gibi temel düzeyde beceri gerektiren görevleri okul dışında yapar; uygulama, problem çözme ve yaratıcılık gibi üst düzey beceriler gerektiren görevleri ise sınıfta, öğretmen rehberliğinde gerçekleştirir.^[3] Hayırsever ve Orhan, ters yüz edilmiş öğrenmeyi eğitim teknolojisi ve yüz yüze etkinliklerle kolaylaştırılan, **harmanlanmış öğrenme modellerinden biri** olarak tanımlar.^[4] Bu genel çerçevenin modelleri ve araştırma bulguları için [Harmanlanmış öğrenme nedir?](#) yazısına bakabilirsiniz.

Bu tanımın özü, sınıf içi zamanın nasıl kullanıldığıdır. Geleneksel modelde yeni içeriğin sunulmasına ayrılan süre, ters yüz modelde üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeyi hedefleyen uygulama etkinliklerine ayrılır.^[4] Yani ters yüz sınıfın değeri videonun kendisinde değil, videonun sınıfta boşalttığı zamanın nasıl doldurulduğundadır.

Ters yüz sınıf nereden çıktı?

"Ters yüz" (flipped) terimi yenidir, ama arkasındaki yaklaşımların bir kısmı çok daha eskidir.^[2] Hayırsever ve Orhan'ın aktardığına göre Cedarville Üniversitesi'nden Profesör Baker, 1995'te öğrencilerin derste anlatılanları düşünmeden deftere geçirdiğini fark etti. Ders sunumlarını öğrencilerle dersten önce paylaştı, sınıf zamanını daha zengin etkinliklere ayırdı ve 2000'de katıldığı bir konferansta bu yönteme "classroom flip" adını verdi.^[4] Hemen hemen aynı dönemde Miami Üniversitesi'nden bir grup ekonomi profesörü de farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilere içeriğin yalnız doğrudan anlatımla öğretilmeyeceğini düşünerek sınıfı tersine çevirdi; 2000'de yayımlanan çalışmaları bu yaklaşımı kapsayıcı bir öğrenme ortamı kurmanın yolu olarak ele alır.^{[4][5]}

Kavramın adı da zamanla değişti. Uluslararası alan yazında "inverted classroom", "classroom flip" ve "flipped classroom" gibi adlarla anılan model, Türkçede "ters yüz edilmiş sınıf", "tersine sınıf", "evrilmiş öğrenme" ve "ters yüz öğrenme" gibi karşılıklarla geçer. Modelin ilk yıllarında odak sınıf üzerindeyken sonraları öğrenmeye kaydđ; bu yüzden "ters yüz edilmiş sınıf" yerini giderek "ters yüz edilmiş öğrenme" kavramına bıraktđ. ^[4] Abeysekera ve Dawson'ın gözlemiyle yaklaşım medyada, Google aramalarında ve öğretmenler arasındaki konuşmalarda popüler bir konu hline geldi; ama bu popülerliğe karşın 2015'te modelin etkililiğine ve hatta ne olduğuna dair tutarlı bir anlayışa ilişkin kanıt çok azdı. ^[2]

Ters yüz sınıf hangi kuramlara dayanır?

Ters yüz sınıf tek bir kuramdan dođmadđ, ama birkaç kuramla açıklanır. Hayırsever ve Orhan'ın kuramsal analizine göre model özerk benlik (z belirleme) kuramını, bilişsel yük kuramını, öz düzenlemeli öğrenmeyi, yapılandırıcılığı ve aktif öğrenmeyi temel alır. ^[4] Türkiye'deki ters yüz sınıf çalışmalarının en çok dayandığı yaklaşım ise yapılandırıcılıktır. ^[3] Bu kuramın temelleri için [yapılandırıcılık](#) yazısına bakabilirsiniz.

Abeysekera ve Dawson, modele kuramsal bir gerekçe kazandırmak için altı sınanabilir önerme ortaya koydu. Temel savları, ters yüz yaklaşımların ğrenci güdülenmesini artırabileceği ve bilişsel yükün yönetilmesine yardım edebileceğiydi. ^[2] Bilişsel yük savını somutlaştırmak için şöyle düşünülebilir: Öğrenci anlatımı kendi hızında, durdurup geri sararak izleyebilir; zor olan uygulama aşaması ise öğretmenin ve arkadaşlarının desteğinin bulunduğu sınıfa kalır. Bilişsel yükün kuramsal arka planı için [bilgiyi işleme kuramı](#) ve [oklu ortam öğrenme ilkeleri](#) yazılarına bakabilirsiniz.

FLIP: modelin dört bileşeni

Uygulayıcıların oluşturduğu Ters Yüz Edilmiş ğrenme Ağı, modelin dört temel özelliğini İngilizce "FLIP" sözcüğünün harfleriyle özetler: ^[4]

- **Esnek ortam:** ğrenciler ne zaman ve nerede öğreneceklerini seçebilir, farklı biçimlerde ve farklı hızlarda öğrenebilir; ğretmen de sınıf ortamını farklı biçimlerde düzenleyebilir.
- **ğrenme kültürü:** ğretmen merkezli yaklaşımın yerini ğrenci merkezli yaklaşım alır; öğrenciler sınıf zamanını bilgiyi yapılandırmaya etkin olarak katılarak kullanır.
- **Tasarlanmış içerik:** Metin, video ve elektronik içerik gibi materyaller öğrenme hedefleriyle doğrudan bağlantılıdır ve ğretmen, öğrencilerin kendi başına inceleyeceği materyalin ne olacağına bilinçli olarak karar verir.
- **Profesyonel eğitimci:** ğretmen öğrencileri sürekli gözlemler, değerlendirir ve onlara geri bildirim verir.

Bu dört bileşen, ters yüz sınıfın yalnız bir video izletme yöntemi olmadđđını, sınıf içindeki ğretmen rolünü de yeniden tanımladığını gösterir. ^[4]

Ters yüz sınıf nasıl uygulanır?

Bir ters yüz dersi üç aşamada düşünmek yararlıdır: ders öncesi materyal, derse başlarken hazırlığın yoklanması ve sınıf içi uygulama. Türkiye'den bir örnek bu akışı somutlaştırır. Kaya, sekizinci sınıf matematik dersinde altı haftalık bir ters yüz uygulaması yaptı. Konu kazanımlarına uygun videolar bir

öğrenme platformundan alındı ve Edpuzzle aracılığıyla soru eklenerek etkileşimli hâle getirildi.^[6] Deney grubundaki 18 öğrencinin duyuşsal, davranışsal ve bilişsel derse katılım puanları, dersi geleneksel biçimde alan 18 öğrenciden anlamlı biçimde yüksek çıktı.^[6]

Meta-analizler, uygulamanın hangi ayrıntılarının fark yarattığını da gösterir:

- **Yüz yüze süreyi kısaltmayın.** 114 çalışmayı birleştiren meta-analizde, ters yüz sınıflarda yüz yüze ders süresi azaltılmadığında öğrenme çıktıları daha yüksekti.^[1]
- **Hazırlığı yoklayın.** Aynı meta-analizde derse kısa sınavlar eklendiğinde öğrenme çıktıları arttı.^[1] Başka bir meta-analiz de öğrencinin hazırlığının sınanmasının olumlu etkiyi biraz artırabileceğine işaret etti.^[7]
- **Sınıf zamanını yapılandırın.** 198 çalışmayı kapsayan meta-analize göre ters yüz sınıf etkisinin başlıca kaynağı, modelin sağladığı **yapılandırılmış etkin öğrenme ve problem çözme** fırsatıdır.^[8]

Bu üç ilke birlikte okunduğunda iyi bir ters yüz dersin formülü çıkar: kısa ve odaklı bir ders öncesi materyal, derse başında hazırlığı yoklayan birkaç soru ve sınıf süresinin tamamını kullanan, iyi planlanmış bir uygulama. Materyal hazırlarken dikkat edilecekler için [çoklu ortam öğrenme ilkeleri](#), dersin tamamını planlamak için [ADDIE modeli](#) yazısı işe yarar.

Araştırmalar ne söylüyor?

Ters yüz sınıf üzerine yüzlerce karşılaştırmalı çalışma yapıldı ve bunları birleştiren çok sayıda meta-analiz var. Sonuçlar olumlu ama birbirinden oldukça farklı.

Strelan, Osborn ve Palmer'ın 198 çalışmayı ve 33.678 öğrenciyi kapsayan meta-analizinde ters yüz sınıfın geleneksel öğretime göre başarıya etkisi **orta düzeydeydi ($g = 0,50$)**.^[8] Model her disiplinde yararlıydı; etki bilişim teknolojisinde en düşük ($g = 0,30$), beşeri bilimlerde en yüksekti ($g = 0,98$).^[8]

Låg ve Sæle'nin meta-analizi daha temkinli bir tablo çizer. 272 karşılaştırmada öğrenmeye etki **küçüktü ($g = 0,35$)**. Yalnız yeterli istatistiksel güce sahip 90 çalışma dikkate alındığında etki **0,24'e** düştü.^[7] Geçme oranlarına etki (olasılık oranı 1,55) ve öğrenci memnuniyetine etki ($g = 0,16$) de küçüktü ve yazarlara göre muhtemelen yayın yanlılığından etkilenmişti.^[7]

van Alten ve arkadaşlarının 114 çalışmalık meta-analizi de öğrenme çıktılarına küçük olumlu bir etki buldu, ama öğrenme ortamından memnuniyete **hiçbir etki bulmadı**. Çalışmalar arasındaki farklılık da büyüktü.^[1] Akçayır ve Akçayır'ın 71 makalelik sistematik incelemesinde ise en sık bildirilen yarar, öğrencilerin öğrenme performansındaki artışı.^[9]

Kısacası kanıt, ters yüz sınıfın ortalamada öğrenmeye küçük ile orta arası bir katkı yaptığını, ama bunun öğrencilerin modeli daha çok sevdiği anlamına gelmediğini gösterir.^{[7][1]}

Meta-analizlerin meta-analizi

Tek tek meta-analizlere bakmak yerine hepsini birlikte incelemek daha çarpıcı bir tablo verir. Kapur, Hattie ve arkadaşları ters yüz öğrenme üzerine en az 46 meta-analiz buldu. Bu meta-analizler 2.476'ya kadar çalışmaya dayanıyordu ve kapsadıkları öğrenci sayısının, çakışan çalışmalar hesaba katıldığında 100.000 ile 410.674 arasında olduğu tahmin edildi.^[10] Meta-analizlerin bildirdiği ortalama etki 0,69'du, ama tek tek değerler **0,19 ile 2,29 arasında** değişiyordu. Yazarlara göre bu kadar büyük bir değişkenlik, herhangi bir ortalama etkinin tek başına pek değeri olmadığını gösterir.^[10]

Değişkenliğin bir kısmı yöntemden gelir. Bu meta-analizlerin 40'ı rastgele etkiler modeli kullanmış ve ortalama 0,72 bulmuş, sabit etkiler modeli kullananların ortalaması ise 0,50 kalmıştı. Hedef kitle de dengesizdi: 19 meta-analiz yalnız üniversite öğrencilerine, yalnızca 3'ü ilkökula odaklanıyordu. En önemlisi, meta-analizlerin çoğu ters yüz uygulamasının niteliğini, yani ders öncesinde ve derste gerçekte ne yapıldığını kodlamamıştı; bu da etkiyi ters yüz öğrenmeye bağlamayı zorlaştırıyordu.^[10]

Kapur ve arkadaşları bu yüzden uygulamanın niteliğini ayrıntılı kodladıkları kendi meta-analizlerini yaptı. 173 çalışmada genel etki $g = 0,37$ çıktı. Ancak çalışmalar arasındaki farkın yüzde 91'i şanstı değil gerçek farklılıklardan kaynaklanıyordu. Başarı ölçülerinin yüzde 93'ü ara sınavlar ya da dönem sonu sınavlarıydı.^[10] Yani ters yüz sınıfın "etkisi" hakkında bildiklerimizin büyük kısmı, sınav puanlarına dayanıyor.

Türkiye'de ters yüz sınıf araştırmaları

Türkiye'de ters yüz sınıf 2010'larda yoğun biçimde araştırılmaya başlandı. Demirer ve Aydın, 2011-2015 arasında yapılmış 29 tezi ve 61 makaleyi içerik analiziyle inceledi. Çalışmaların en çok üniversite öğrencileriyle, matematik ve yabancı dil eğitiminde yapıldığını, ağırlıklı nitel yöntemlerin tercih edildiğini buldu.^[3] En sık incelenen çıktılar akademik başarı, öğrenci katılımı, motivasyon ve öz yeterlik algısıydı.^[3]

Özbay ve Sarıca'nın 2014-2019 arasındaki 64 makaleyi kapsayan taraması da benzer bir yöne işaret etti. Çalışmalar en çok lisans öğrencileriyle ve yabancı dil eğitiminde yapılmıştı, bu kez nicel yöntemler daha çok tercih edilmişti. Akademik başarı, katılım, öğrenci ve öğretmen görüşleri ile motivasyon sık incelenen konulardı.^[11]

Kazu ve Kurtoğlu Yalçın, 2007-2020 arasında yayımlanmış 54 nicel çalışmadan 58 sonucu meta-analizle birleştirdi. Ters yüz sınıfın akademik başarıya etkisi $g = 0,976$ gibi çok yüksek bir değer çıktı; dağılım heterojendi ve alt grup analizlerinde anlamlı çıkan tek değişken uygulamanın süresiydi.^[12]

Eleştiriler ve sınırlılıklar

Meta-analizler birbirini tutmuyor. Kapur, Hattie ve arkadaşları 46 meta-analizi inceleyerek genel etkilerin çarpıcı biçimde farklı olduğunu buldu.^[10] Yukarıdaki sayılar da bunu gösterir: aynı model için bildirilen etkiler 0,24 ile 0,98 arasında değişir.^{[7][12]} Türkiye meta-analizindeki 0,98'lik değer, yeterli güçteki çalışmalarla bulunan 0,24'ün dört katıdır. Bu fark, sonuçların hangi çalışmalardan ve hangi koşullarda üretildiğine dikkatle bakmayı gerektirir.^[7] Yazarlara göre ters yüz öğrenmeye duyulan coşku, lehindeki bilimsel kanıtın büyük değişkenliğiyle orantılı değildir.^[10]

Sınıf içi çoğu zaman değişmiyor. Kapur ve arkadaşları, uygulamanın niteliğini ayrıntılı kodladıkları 173 çalışmalık meta-analizde ters yüz uygulamalarının çoğunda sınıf içi oturumların aslında değiştirilmediğini gördü. Üstelik daha etkili olan, ters yüzün ardından etkin öğrenmenin değil **daha geleneksel bir dersin** geldiği uygulamalardı.^[10] Bu bulgu, etkinin kaynağını yapılandırılmış etkin öğrenmede gören meta-analizle çelişir.^[8] Etkinin gerçekte nereden geldiği hâlâ tartışmalıdır. Kapur ve arkadaşlarının önerisi, öğrencilerin önce yeni bir problemi çözmeye çalıştığı, başarısız olsalar bile ancak ondan sonra öğretimle karşılaştığı "Başarısız ol, ters yüz et, düzelt, besle" (Fail, Flip, Fix, Feed) adlı bir modeldir.^[10] Bu öneri **üretken başarısızlık** adı verilen bir araştırma hattına dayanır. Öğrenciler henüz kavramları öğrenmedikleri için problemi çoğu zaman doğru çözemez; ama birden çok çözüm üretip denedikleri ölçüde, bu başarısızlık onları sonraki öğretimden daha iyi öğrenmeye hazırlar. Kapur ve arkadaşlarının aktardığı 53 çalışmalık ve 166 karşılaştırmalık bir meta-analizde, önce problem çözüp

sonra öğretim almak, önce öğretim alıp sonra problem çözmeye göre anlamlı biçimde daha etkiliydi ($g = 0,36$); yayın yanlılığı düzeltilindiğinde tahmin edilen etki 0,87'ye çıkıyordu.^[10] Önerilen modelde video, öğrencinin konuya ilk girişi değil, kendi denemesinden sonra karşılaştığı açıklamadır.

Model hazırlığa bağlı. Akçayır ve Akçayır'ın incelemesinde modelin zorluklarının çoğu sınıf dışı etkinliklerle ilgiliydi; en sık bildirilen zorluk, öğrencilerin dersten önce yeterince hazırlanmamasıydı.^[9] Hazırlıksız gelen öğrenci için ters yüz sınıf, anlatımı hiç dinlememiş olduğu bir derse dönüşür.

Memnuniyet artmıyor. Ters yüz yaklaşımların öğrenci güdülenmesini artırabileceği öne sürülür.^[2] Ama iki meta-analiz memnuniyete etkinin küçük olduğunu ya da hiç olmadığını gösterdi.^{[7][11]}

Kanıt belirli gruplarda yoğunlaşıyor. Kapsamlı meta-analizdeki 198 çalışmanın 174'ü yükseköğretimde, yalnızca üçü ilkokulda yapılmıştı.^[8] Türkiye'de de çalışmalar ağırlıklı üniversite öğrencileriyle yapıldı ve modelin üst düzey becerilere etkisine dair yeterli kanıt bulunamadı.^{[3][11]} Küçük yaştaki öğrencilerle modelin nasıl işlediği hakkında bildiklerimiz sınırlıdır.

Öğretmenler için öneriler

- **Sınıf zamanını planlayın, videoyu değil.** Etkinin kaynağı sınıf içinde yapılan yapılandırılmış etkin öğrenmedir.^[8] Önce sınıfta ne yapılacağını planlayın, ders öncesi materyali buna göre hazırlayın.
- **Hazırlığı her derste yoklayın.** Kısa sınavlar hem hazırlığı artırır hem öğrenme çıktılarını yükseltir.^{[1][7]}
- **Yüz yüze süreyi kısaltmayın.** Ters yüz, ders süresinden tasarruf etmenin yolu değildir.^[1]
- **Hazırlıksız gelen öğrenciyi düşünün.** Ders başında kısa bir özet ya da ders öncesi materyali izleyemeyenler için bir yol planlayın.^[9]
- **Önce denemeyi, sonra açıklamayı deneyin.** Öğrencilerin yeni bir problemi önce kendi başına çözmeye çalışması, ardından öğretimle karşılaşması etkili bir seçenek olarak önerilmiştir.^[10]
- **Etkiyi kendi sınıfınızda ölçün.** Meta-analizlerin sonuçları çok değişken olduğu için kendi dersinizde modelin işe yarayıp yaramadığını basit bir ön test ve son testle görmek iyi bir başlangıçtır.^[10]

Uzaktan ve karma öğretimin genel çerçevesi için [uzaktan eğitim nedir?](#) ve ders materyallerinin paylaşıldığı sistemler için [öğrenme yönetim sistemi nedir?](#) yazılarına bakabilirsiniz.

Sonuç

Ters yüz sınıf, anlatımı sınıf dışına, uygulamayı sınıf içine taşıyan ve harmanlanmış öğrenmenin bir türü olarak görülen bir modeldir.^{[4][2]} Meta-analizler ortalamada öğrenmeye küçük ile orta arası olumlu bir etki bulur, ama bu etkinin büyüklüğü çalışmadan çalışmaya çok değişir ve öğrenci memnuniyetine yansımaz.^{[8][7][1]} Etkiyi artıran koşullar bellidir: yüz yüze süreyi korumak, hazırlığı yoklamak ve sınıf zamanını yapılandırılmış etkinliklerle doldurmak.^{[1][8]} Buna karşılık pek çok uygulamada sınıf içinin aslında değişmemesi ve öğrencilerin hazırlıksız gelmesi, modelin vadinin çoğu zaman gerçekleşmediğini gösterir.^{[10][9]} Ters yüz sınıf, bir video koleksiyonu değil, iyi planlanmış bir sınıf dersi olarak düşünüldüğünde işe yarar.

Özet

- Ters yüz sınıfta öğrenciler öğretim materyalini dersten **önce** inceler, sınıf içi zamanı ise tartışma, uygulama ve problem çözme gibi etkinliklerle geçirir. Model, harmanlanmış öğrenmenin bir türü olarak görülür.

- 198 çalışmayı ve 33.678 öğrenciyi kapsayan bir meta-analizde ters yüz sınıfın başarıya etkisi **orta düzeydeydi (g = 0,50)**. Ancak yeterli istatistiksel güce sahip çalışmalarla sınırlandırılan başka bir meta-analizde etki **0,24'e** düştü.
- Öğrenci memnuniyetine etki küçüktü ya da hiç yoktu. Etki, yüz yüze ders süresi azaltılmadığında ve **kısa sınavlarla** öğrencinin hazırlığı yoklandığında daha büyüktü.
- 46 meta-analizi inceleyen bir çalışma, sonuçların birbirinden çarpıcı biçimde farklı olduğunu ve ters yüz uygulamalarının çoğunda sınıf içi etkinliklerin **aslında değişmediğini** gösterdi.
- Türkiye'de ters yüz sınıf çalışmaları en çok üniversite öğrencileriyle, matematik ve yabancı dil eğitiminde yapıldı. Bir Türkiye meta-analizinde etki **0,98** gibi çok yüksek bir değer çıktı; bu, uluslararası kanıtla birlikte temkinle okunmalıdır.

Sık sorulan sorular

Ters yüz sınıf nedir?

Ters yüz sınıf, geleneksel dersin sırasını tersine çeviren bir öğretim modelidir. Öğrenciler konu anlatımını genellikle video ya da okuma materyaliyle dersten önce evde inceler; sınıf içi zaman ise tartışma, uygulama, problem çözme ve öğretmen rehberliğinde etkinliklerle geçirilir. Model, harmanlanmış öğrenmenin bir türü olarak kabul edilir.

Ters yüz sınıf modeli nasıl uygulanır?

Öğretmen konunun temel anlatımını kısa videolar ya da okuma materyalleriyle önceden paylaşır, öğrenciler bunları dersten önce inceler, sınıfta ise bu bilgiyi kullanan etkinlikler yapılır. Araştırmalar, yüz yüze ders süresinin azaltılmamasının ve öğrencinin hazırlığının derse başında kısa sınavlarla yoklanmasının etkiyi artırdığını gösteriyor.

Ters yüz sınıf ile harmanlanmış öğrenme arasındaki fark nedir?

Harmanlanmış öğrenme, çevrim içi ve yüz yüze öğrenmeyi birleştiren genel bir çerçevedir. Ters yüz sınıf ise bu çerçevenin belirli bir biçimidir: bilgi edinme gibi temel düzeydeki görevler sınıf dışında çevrim içi materyallerle, uygulama ve problem çözme gibi üst düzey görevler sınıf içinde yapılır.

Ters yüz sınıf başarıyı artırır mı?

Ortalamada küçük ile orta arası olumlu bir etki bulunur. 198 çalışmayı kapsayan bir meta-analizde etki 0,50 çıktı. Ancak yeterli güce sahip çalışmalarla sınırlandırılan başka bir analizde etki 0,24'e düştü ve sonuçların yayın yanlılığından etkilenmiş olabileceği belirtildi. Etkinin büyüklüğü, modelin nasıl uygulandığına bağlıdır.

Ters yüz sınıfın dezavantajları nelerdir?

En sık bildirilen sorun, öğrencilerin dersten önceki hazırlığı yapmadan sınıfa gelmesidir. Model öğretmene video ve etkinlik hazırlama yükü getirir, öğrenci memnuniyetini ise çoğu zaman artırmaz. Bir inceleme ayrıca ters yüz uygulamalarının çoğunda sınıf içi etkinliklerin aslında değişmediğini, yani modelin vaat ettiği etkin öğrenmenin çoğu zaman gerçekleşmediğini gösterdi.

Ters yüz sınıf hangi derslerde kullanılır?

Model her disiplinde denenmiştir. Kapsamlı bir meta-analizde bütün disiplinlerde olumlu etki bulundu; etki bilişim teknolojisinde 0,30 ile en düşük, beşeri bilimlerde 0,98 ile en yüksekti. Türkiye'de ters yüz sınıf çalışmaları en çok matematik ve yabancı dil eğitiminde yapıldı.

Kaynaklar

- 1 van Alten, D. C. D., Phielix, C., Janssen, J. ve Kester, L. (2019). Effects of flipping the classroom on learning outcomes and satisfaction: A meta-analysis. Educational Research Review, 28, 100281.
- 2 Abeysekera, L. ve Dawson, P. (2015). Motivation and cognitive load in the flipped classroom: Definition, rationale and a call for research. Higher Education Research & Development, 34(1), 1-14.
- 3 Demirer, V. ve Aydın, B. (2017). Ters yüz sınıf modeli çerçevesinde gerçekleştirilmiş çalışmalara bir bakış: İçerik analizi. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 7(1).
- 4 Hayırsever, F. ve Orhan, A. (2018). Ters yüz edilmiş öğrenme modelinin kuramsal analizi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(2), 572-596.
- 5 Lage, M. J., Platt, G. J. ve Treglia, M. (2000). Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment. The Journal of Economic Education, 31(1), 30-43.
- 6 Kaya, D. (2018). Matematik öğretiminde ters yüz öğrenme modelinin ortaokul öğrencilerin derse katılımına etkisi. Sakarya University Journal of Education, 8(4), 232-249.
- 7 Låg, T. ve Sæle, R. G. (2019). Does the flipped classroom improve student learning and satisfaction? A systematic review and meta-analysis. AERA Open, 5(3).
- 8 Strelan, P., Osborn, A. ve Palmer, E. (2020). The flipped classroom: A meta-analysis of effects on student performance across disciplines and education levels. Educational Research Review, 30, 100314.
- 9 Akçayır, G. ve Akçayır, M. (2018). The flipped classroom: A review of its advantages and challenges. Computers & Education, 126, 334-345.
- 10 Kapur, M., Hattie, J., Grossman, I. ve Sinha, T. (2022). Fail, flip, fix, and feed: Rethinking flipped learning. A review of meta-analyses and a subsequent meta-analysis. Frontiers in Education, 7.
- 11 Özbay, Ö. ve Sarıca, R. (2019). Ters yüz sınıfa yönelik gerçekleştirilen çalışmaların eğilimleri: Bir sistematik alanyazın taraması. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(2), 332-348.
- 12 Kazu, İ. Y. ve Kurtoglu Yalçın, C. (2022). A meta-analysis study on the effectiveness of flipped classroom learning on students' academic achievement. e-International Journal of Educational Research.

Atıf

BÖTE Editör Ekibi. (2026, 27 Eylül). Ters yüz sınıf nedir? Nasıl uygulanır, işe yarar mı?. BÖTE Blog. <https://bote.web.tr/blog/ters-yuz-sinif-nedir>

Bu belge hakkında. Bu PDF, bote.web.tr'deki [Ters Yüz Sınıf Nedir? Nasıl Uygulanır, İşe Yarar mı?](#) yazısının BT-062 kodlu belgesinin 1.0 sürümüdür.

Sürüm geçmişi ve değişiklikler: bote.web.tr/d/bt-062. Güncel sürümü ve bütün yazıların PDF'lerini bote.web.tr/pdf adresinde bulabilirsiniz. Elinizdeki dosyanın bizim yayımladığımız sürümle birebir aynı olup olmadığını bote.web.tr/d adresinde denetleyebilirsiniz; dosya cihazınızdan dışarı gönderilmez.

© 2026 bote.web.tr · Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

PDF merkezi

BÖTE bölümü, eğitim fakültesi ve öğretmenlik üzerine ücretsiz, kaynaklı yazılar. Bu belgenin güncel hâli ve çok daha fazlası sitede.

Blog yazıları

Eğitim teknolojileri, kuramlar ve öğretmenlik

bote.web.tr/blog

PDF merkezi

Güncel PDF'ler, sürüm geçmişi ve doğrulama

bote.web.tr/pdf

BÖTE hakkında

Bölümün tarihi, amacı ve fakültedeki yeri

bote.web.tr/about

Müfredat

Dört yıllık ders programı ve dersler

bote.web.tr/curriculum

Mezunlar ve meslek

Mezunların çalıştığı alanlar ve unvanlar

bote.web.tr/graduation

Belge doğrulama

PDF'inizin güncel ve özgün olduğunu denetleyin

bote.web.tr/d

Üniversite topluluklarını, etkinlikleri ve şirketleri tek uygulamada buluşturan ücretsiz kampüs platformu.

- **Dijital portföy**
Katıldığınız etkinlikleri ve sertifikalarını uniconnectly.com/@kullaniciadi adresinde herkese açık sergile
- **Sertifikalar**
Platformda verilen sertifikalar doğrulanmış işaretli, edu.tr e-postan onaylı
- **Topluluklar ve etkinlikler**
Üniversitelerdeki toplulukları ve takvimi tek ekranda gör, başvurulmuş etkinliklere katıl
- **Doğrulanabilir katılım**
QR ile giriş yaptığınız etkinlikler portföyünde doğrulanmış listelenir
- **Anlık fırsatlar**
Staj, iş ve burs duyuruları akışına düşer
- **Üye kartı indirimleri**
Takip ettiğiniz toplulukların anlaşmalı işletme indirimlerinden yararlan

Ücretsiz keşfet

QR kodu okutun ya da uniconnectly.com adresine girin.

Diğer yapımlarımız

UniConnectly gibi bunlar da bizim yapımlarımız. Bu belgeyi ücretsiz sunuyoruz; yapımlarımızı keşfetmeniz ve çevrenizle paylaşmanız, bu çalışmalarını sürdürmemiz için en büyük destektir.

ahmetcelen.com.tr

Üniversite ve kamu sınavlarına ücretsiz matematik: konu anlatımları ve PDF'leri, çıkmış sorular ve sınav geri sayımları.

ahmetcelen.com.tr

Hayvanseverlerin sosyal medyası ve veteriner akıllı klinik yönetim uygulaması.

veterito.com